

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

lese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un sir mărunt odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Cale pastorală

Preasfinția Sa Episcopul Alexandru al Lugojului în mijlocul credincioșilor

Din darul Celui Preaînalt și voința capilor bisericești, dieceza de Dumnezeu păzită a Lugojului prin noua împărțire ce s'a făcut în toamna trecută, a primit în corpul ei încă 19 parohii dela dieceza de Oradea aflătoare în județul Aradului. Credincioșii acestor parohii din clipa în care au trecut la altă dieceză se frământau mereu cu gândul ca să-și vadă pe noul lor Vlădică și Păstor sufletesc — despre care au auzit atâtea vești îmbucurătoare și măgulitoare.

Cum însă Dumnezeu — Tatăl milelor și al îndurărilor — dă mână de ajutor la toate gândurile bune și frumoase, întocmai așa și la credincioșii buni și cu frica lui Dumnezeu, din județul Aradului, le-a împlinit această dorință sfântă în zilele de 12—24 Septembrie din anul în curs.

Păstorul în mijlocul turmei

În după-amiaza zilei de 12 Sept. cu trenul ce pleacă din Lugoj la orele 11 și jumătate a sosit în gara Arad Excelența Sa Dr. Alexandru Nicolescu, episcopul Lugojului, însoțit de Revs. D. Nicolae Brânzeu, canonic cancelar. În gară au fost întâmpinați de preoții din loc: P. On. Iosif Popa — protopopul tractului — și On. Petre Herlo preot II, prof. Dela gară înalții oaspeți au descins pentru câteva momente la casele păr. protopop Iosif Popa de unde apoi la ora 4 d. m. a început drumul apostolice. În tot timpul acestui drum pastoral P. S. Sa Episcopul a fost însoțit de Revs. Dr. Nicolae Brânzeu, referendul tractului, M. Onor. Iosif Popa, protopopul tractului și clericul Ștefan Bălan actuar episcopesc.

După 2 ore cu automobilul P. S. Sa a cercetat prima comună și cea mai fruntașă din tot județul Aradului numită *Nădlac*, situată în apropierea graniței ungare. În capătul comunei, autoritățile și intelectualii din loc primesc aleșii oaspeți, iar la biserică On. Arcadie Crâșnic adresează P. S. Sale frumoase cuvinte de bun sosit. Seara s'a slujit vecernia, și în ziua următoare s'a celebrat liturghie arhierescă, la care P. S. Sa a ținut o predică frumoasă și adânc simțită.

Dela Nădlac în aceeași zi de 13 Sept. după amiază a plecat la *Șeitin* — sediu protopopesc odinioară, de unde se cârmulau satele marginase din jud. Arad. La marginea comunei

șteptau autoritățile și călăreții în port național. La biserică, harnicul preot și protopop emerit M. On. Victor Pop, înconjurat de credincioșii săi iubii primește pe P. S. Sa Episcopul. Se face apoi vecernia, litia și mâncatul și toate rânduielele din ajunul sfințirii bisericii. În ziua de 14 Septembrie. — Sfânta Maria — se face Liturghie arhierescă și imediat sfințirea bisericii. Aici a fost sfințit de preot clericul abs. Ioan Fizitea. Predica a ținut-o ca de obicei tot P. S. Sa cu glasul său dulce și pătrunzător. Seara s'a făcut Binecuvântarea Euharistică.

În ziua de 15 Sept. des de dimineața P. S. Sa s'a îndreptat spre *Semlac*. Parohia este administrată de M. On. Victor Pop din Șeitin, care și aici și-a făcut datoria, cum puțin știu să și-o facă. La liturghie a fost de față tot satul, ascultând cu multă luare aminte predica P. S. Sale.

După masă, străbătând Aradul, P. S. Sa cu ai săi, și-a îndreptat pașii apostolice spre *Bărzava*. În drum s'a oprit pentru o noapte la Conop, fiind invitatul Dlui fost ministru Șt. Cicio Pop.

În dimineața zilei de 16 Sept. la ora 8 a sosit la Bărzava P. S. Sa Episcopul, însoțit de suită și de Dlui fost ministru Șt. C. Pop. La gară preotul locului On. Aurel Birău a făcut o primire foarte frumoasă înalților oaspeți. Până la biserică P. S. Sa a fost condus cu prapori și cu procesiune. S'a făcut apoi liturghie la care a cântat așa de frumos corul instruat de preotul locului.

După masă au fost vizitați credincioșii din filia *Dumbrăvița*. Noaptea au poposit la Bărzava.

În zorii zilei de 17 Sept. P. S. Sa Episcopul cu frații însoțitori au plecat la *Julița*. Preotul din loc, Onoratul Mihail Șoproni, în cuvinte adânc simțite a binevenat pe oaspeții rari. Apoi s'a făcut liturghie arhierescă la care P. S. Sa a tâlmăcit, așa de frumos cuvintele Domnului.

În același zi au fost cercetați enoriașii din *Săvârșin*, iar seara reîntoarcerea la Arad.

După o noapte petrecută la Arad în dimineața de 18 Sept. P. S. Sa a plecat la *Șimand*. On. Ion Fântântariu preotul locului a primit pe Arhieru cu o cuvântare f. Insufletită. Apoi s'a săvârșit liturghia arhierescă, predicând cu atâta pricepere și înțelepciune P. S. Sa Episcopul. Dela Șimand în același zi după masă P. S. Sa a luat drumul spre *Sintea*. În capătul comunei călăreții în port

național iau în primire pe fruntașii oaspeți și-i conduc la biserică. Aici preotul din loc On. Mihail Ciul a primit cu multă căldură pe bunul Arhieru. S'a îndeplinit apoi Binecuvântarea Euharistică, ținând și o predică P. S. Sa. Noaptea au petrecut-o la Sintea.

În ziua de 19 Septembrie dimineața P. S. Sa a plecat la *Chereluș* compact unită. La intrare în comună așteptau credincioșii și cu primarul, iar în ușa bisericii On. Teodor Pop, urează bunt sosit bunului Părinte. Apoi liturghie arhierescă cu predică ținută de P. S. Sa Episcopul. După masă din gara Ineu Arhierul a luat drumul spre *Șiria*.

În gara *Șiria* au făcut primirea oaspeților, autoritățile și M. On. Gheorghe Găltă. — Ziua următoare, carea este 20 Septembrie, la ora a început liturghia arhierescă. Aici P. S. Sa a predicat așa de duos și de plăcut, cât era o plăcere să ascuți glasul-i blând de Părinte.

După amiază P. S. Sa a căutat pe credincioșii din filia *Gâlșă*. În dimineața zilei următoare — 21 Septembrie — P. S. Sa a luat-o spre *Minișelul de sus și Minișel*.

Seara târziu P. S. Sa a sosit la *Mocrea*. Harnicul preot on. Virgil Pușcaș a făcut vrednicilor oaspeți o primire ca în povești. În Ziua următoare — 22 Septembrie — dimineața s'a făcut liturghie arhierescă cu predică, iar după amiază P. S. Sa a plecat la *Bocsig*. În capătul comunei au ieșit întru întâmpinare autoritățile, călăreții și copiii cu învățătorii lor. La biserică face primirea On. Petru Vancu preotul din loc.

Din Bocsig, unde P. S. Sa a petrecut o noapte, în ziua de 23 Septembrie dimineața a plecat la *Gurba*, cale de câteva ore. Călăreții isteți din bună vreme au luat în primire pe înalții oaspeți, ducându-i cu mult alai până la biserică. Aici preotul mult iubit de popor On. Silviu Sălăgean a binevenat pe Arhieru. La liturghia arhierescă, împreună cu predică, s'au cuminecat o mare parte din comună.

După masă s'a sfințit capela din Ineu, în timp ce P. S. Sa Episcopul în o cuvântare frumoasă a felicitat sârguința de albină a credincioșilor din Ineu pentru acest început vrednic de laudă. Seara apoi P. S. Sa a plecat la Arad, unde a petrecut noaptea.

Cutrelorând județul Aradului în lung și în lat, cercetând la ei acasă credincioșii din 18 parohii, însoțit de gândurile bune și rugăciunile multe, blândul Vlădică al Lugojului — pe deplin sănătos și foarte mulțumit — a sosit la Reședință în ziua de 24 Septembrie ora 12 din zi slăvind pe Dumnezeu pentru toate.

Șt. Dragu

□ □

Lipsă de bucurie în popor și la tineret

Dela războiu încoace mai ales bucuria este floare mai rară, atât la sate cât și la orașe. Trăim astăzi vremuri grele, spun unii, prea grele, ca să nu se resimțescă prătutindenea. Nu vor fi mai grele decât pe vremea ungarilor ori chiar decât pe vremea iobăgiei, răspundem noi, și cu toate acestea pe atunci era mai multă bucurie și veselie la sate. Oricât erau de necăjiți oamenii, își știau petrece. Vechile jocuri și cântece românești, cari de cari mai frumoase o dovedesc aceasta cu prisosință, și mai ales chiuiturile. Ți-e mai mare dragul când se aruncă și astăzi câte un bătrân în joc și-i întrece pe cei tineri nu numai din picioare ci și din gură.

Pe unele sate au început oamenii să-și părăsească nu numai portul, ci și jocurile și cântecele, învățând dela nădrăgari »dansurile« lor imposibile, de-ți e greață și scârbă când îi vezi. D'apoi când mai auzi și câte un cântec modern, »romantă«, vezi Doamne, de-ți ține, urechile săptămâni de-a rândul. Așa poreclita cultură modernă este dușmană de moarte a frumoaselor noastre jocuri și cântece naționale, vorba marelui nostru Eminescu:

»Și cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier«.

Iar unde nu sunt jocuri și cântece frumoase, nu este nici veselie nici bucurie.

Și mai trist e că până și copiii și tineretul nostru e acuma mai trist la față decât pe vremuri, mai ales în jurul orașelor, unde a pătruns mai ușor așanumita cultură modernă. Cum vor avea însă acești bieți de copii bucurie și voie bună, când ei sunt părăsiți de mamele lor încă până sunt în leagăn, pentru că mama merge zilnic la lucru la oraș, chiar la fabrică, și apoi vai de copilul fără mamă, fie că mama e la fabrică ori în mormânt, cam tot acolo suntem. La orașe e și mai trist, și mai ales în familiile domnești, unde și mama câștigă, fie ca învățătoare, profesoară, funcționară, ori ca conducătoare în societate. Și într'un caz și într'altul mama nu este pururea în jurul copilului, și astfel copilul nu mai are zilele senine și frumoase pe cari le-am avut noi cu mamele noastre cele casnice, cari nu se depărtau nici odată de lângă noi.

La 7 ani copilul e dat pe mâna învățătorului, care, de cele mai multe ori, nu mai este vechiul nostru învățător cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu iubire, ci un om ciudat, care și în clasă vorbește împotriva preotului și a lucrurilor sfinte, la biserică nu merge în veci, nici pe copii nu-i conduce. Școala de până acuma se nizuia să dea copiilor cât de multă carte, în schimb cu inima și voința copilului nu se prea ocupa. Bine înțeles că urmările n'au întârziat a se arăta: din școli au eșit oameni așa cum îi vedem astăzi și cum începem a-i vedea tot mai des.

Altfel era școala confesională. Ea punează pondă mai ales pe dezvoltarea voinței și pe nobilitarea inimii, »Învățâ a asculta,

Învățâ a-ți da toată silința, învățâ a abdice din fragedă copilărie de plăceri!« Aceasta era lozinca școlii confesionale, și trecutul falnic al Ardealului ni-a dovedit că școala confesională a fost foarte bună, la toată întâmplarea mult mai bună decât școala de stat. Și era mai multă vioiciune în sufletele copiilor în acele vremuri, mai multă veselie și bucurie adevărată. Da, pentru că bucuria adevărată numai în sufletele curate se află, în sufletele nevinovate, așa cum numai biserica le știe crește. De altfel tot ceace susțin aici, voi dovedi în cele ce urmează, așa că oricine se va putea convinge că bucuria adevărată numai în sufletele curate poate trăi și dăinui.

Părintele IULIU

Icoana Preacuratei Fecioare Maria,

cea zugrăvită de sf. apostol Luca, și care se chiamă Povățuitoare

„Mute fie buzele celor Îrădelege, celor ce nu se închină onoratei Icoanei tale celei zugrăvite de preasfântul Apostol Luca, care se chiamă Povățuitoare“.

Toată lumea cunoaște această scurtă, dar frumoasă cântare din Paraclis. Dacă vreodată, creștinilor, veți merge la biserică »Santa Maria Maggiore« din Roma, un om grăbit vă va arăta această icoană a Preacuratei Fecioare Maria, despre care, în rugăciunea, sau mai bine zis, în cântarea dela început se spune, că e »zugrăvită de preasfântul Apostol Luca« și că se chiamă »Povățuitoare“.

Iată istoria acestei icoane a Fecioarei Maria:

O legendă (povestire) frumoasă ne spune că sfântul evanghelist Luca într'o noapte a avut un vis, în timpul cărui a auzit un glas, care i-a zis: »Grăbește-te să faci cea mai frumoasă dintre icoane, aceea a Preacuratei Fecioare Maria, Mama lui Dumnezeu!« Sfântul Luca nu a luat în seamă acest vis, dar, după cum ne spune legenda, dimineața când s'a trezit, glasul acela i-a sunat și mai cu putere în urechi.

Sfântul evanghelist Luca, smerit cum era și-a bătut pieptul ca vameșul din Sf. Evanghelie și a zis: »Doamne, nu sunt vrednic să fac o icoană atât de frumoasă... talentul (priciperea) meu e prea slab... culorile mele nu sunt destul de frumoase pentru a face icoana Mamei lui Dumnezeu și a Reginei Ingerilor, despre care biserica noastră zice, că e »preferită și prenevinovată și Maica Dumnezeului nostru, mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii«... nu, nu, niciodată nu voi putea arăta în culori (vopseli) atât de vii, atât de puternice, atât de frumoase pe Preacurata Fecioară Maria, pilda și frumusețile mamelor creștine.

Dar din nou auzi aceeași voce (glas), dar cu un ton mai dulce, mai fermecător, încât sfântului apostol Luca i-se păru că aude glasul blândului său învățător, al cărui învățăcel a fost, i-se păru că aude glasul Mântuitorului nostru, glas care bate și acuma și va bate întotdeauna la urechea, la poarta sufletului fiecărui om, pentru ca să-i aducă aminte că va trebui să-și dea seama odată în fața dreptului Judecător, în fața lui Dumnezeu, despre toate faptele lui și deci să se gândească la mântuirea sufletului său, pentru că nu cumva acest suflet, în loc să ajungă la fericirea veșnică a raiului, să ajungă la chinurile trecătoare ale purgatorului, ba și mai rău, la chinurile veșnice ale iadului, unde, după cum ne spune sf. Scriptură e »întunecul cel de veci, unde e plâns și serășnirea dinților“.

Sfântul Luca, și a tresărit, numai la pomenirea acestui glas atât de iubit de el, șovăielile i-au încetat și luându-și culorile și penelul, s'a dus să bată la ușa casei Preacuratei Fecioare Maria, căci Preacurata Fecioară Maria încă nu adormise și nu se ridica la cer.

El a găsit-o în rugăciuni, căci viața ei era o neîntreruptă legătură cu dumnezeescul său fiu, Isus. Preacurata Fecioară a zămbit sfântului evanghelist Luca și primind cu foarte mare bucurie rugămintea lui de a-i face icoana sa, și-a arătat doar părerea de rău de a nu putea ținea în brațele sale nevinovate și la sânul său feciorelnic pe bunul său Isus.

Sfântul Luca se puse pe lucru... când deodată încăperea (locuința) se umplu de o lumină vie, de o lumină strălucitoare, și un copil de o frumusețe ne mai văzută, — care copil nu era altul decât Pruncul Isus, fiul Mariei. Acest prunc, înduioșat de lacrimile Mamei sale vărsate pentru că nu-l putea avea pe El în brațele sale, — veni, și pentru a împlini dorința sfintei Sale Maice, se așeză pe genunchii ei, și în același timp o mulțime de ingeri, cu aripile lor albe, au venit și au umplut locuința Ei.

Unii din ei au voit să ajute sfântului evanghelist pentru a face mai repede icoana Mamei dumnezeescului lor stăpân: îi aduceau culorile, îi curățau penelele și îi țineau scaunul. Patru din cei mai mari și mai frumoși au înconjurat pe Preacurata Fecioară Maria și pe Pruncul Ei Isus. Fiecare din ei avea câte un instrument muzical (pentru cântat): unul o harfă, altul o vioară, un altul o mandolină (un fel de cobză), iar cel de al patrulea o lăută, din care cântau nespuse de frumos și de fermecător. Era chiar unul din ei care a cântat o colindă atât de frumoasă și pe o melodie atât de dulce și de plăcută, încât sf. evanghelist Luca, care și până atunci era aproape înmărmurit de toate celea văzute, căzu în cea mai adâncă rugăciune, care-l ridică din lumea aceasta cu gândul numai la Dumnezeu, așa încât nu mai putea ști nimic despre cele petrecute împrejurul lui.

Cât timp a ținut această rugăciune a sfântului, nimeni nu a putut să spună!... Orele de bucurie n'au durată (măsură)... Ciasurile de pe pământ nu se pot socoti. Numai în cer se află taina măsurii lor!

După cum ne spune legenda, numai o muzică (o cântare) cerească l-a putut deștepta din această rugăciune. Deșteptat, a mai auzit doar câteva lovituri de aripi și într'o clipită, Pruncul-Isus și ingerii nu s'au mai văzut.

Numai Maria mai era acolo, adâncită în rugăciuni, numai pe Maria, mama Pruncului Isus și Regina Ingerilor, cari numai de câteva clipite au plecat de acolo, numai pe ea a mai văzut-o sf. evanghelist, dar și Ea pare că nu mai era pe pământ, ci că sufletul ei s'a ridicat spre cer, pentru a-și găsi adăpost alături de fiul său iubit!...

Sfântul evanghelist a plecat încet către casă, fără să-și fi uitat să-și arunce încă odată asupra dumnezecești Fecioare o privire lungă, plină de dragoste de fiu, în loc de rămas bun, spunându-și că va veni într'o altă zi să isprăvească frumoasa lucrare de abia începută. Dar ce a făcut el oare, se întreba sfântul evanghelist? Lui i-se părea, că nu el a făcut aceea icoană doar începută, căci, zicea el, ingerii au lucrat mai mult la ea.

* * *

După câteva zile sfântul evanghelist Luca se întoarce din nou la locuința Preacuratei Fecioare Maria, pentru a termina icoana începută a Mamei lui Dumnezeu; dar vai! el găsește casa pustie, căci umila Fecioară pără

sise pământul! Doar patul ei împodobit cu crini, cu acele flori albe, cari sunt semnul curăției sufletesti, care virtute (calitate) a împodobit inima Mariei, mama noastră a tuturor, mai arătau, că ea a mai fost cândva acolo!

Pânza era tot acolo unde a lăsat-o el, dar icoana era neisprăvită... Sfântul Luca n'a îndrăznit să se apropie de ea. El s'a întors acasă, gândindu-se la cele întâmplare, și cu durerea în suflet că n'a putut isprăvi icoana acelui model cerese, icoana Mamei dumnezeescului Mântuitor!

Barna Sever Octavian

„Agrul” în Arhidieceză

Asociația Generală a Românilor Uniți și-a ținut adunarea de constituire pentru arhidieceză, la Blaj

4 Octomvrie 1931

În vremile grele de astăzi nicăiri nu găsește omul mai mare întărire și nădejde decât în viața cu adevărat creștinească. Insuși Mântuitorul a spus: „Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi ușura!” Acesta este și scopul asociației creștinești a Românilor uniți: să găsească drumul care duce la Domnul, cel ce ușurează toate poverile și alină orice durere și scârbă. Pe această cale viața este mai ușoară, mai ferită de supărări și desamăgiri.

Cu evanghelia în mână și în gând, nu numai răul este mai aproape, ci și „valea plângerilor” din această lume pământească este mai puțin spinoasă.

Intemeiat cu asemenea lozinci „Agrul” prinde rădăcini tot mai puternice între credincioșii bisericii noastre unite cu Roma. Aproape toate orașele din arhidieceza Blajului își au organizațiile lor sub steagul alb al „Agrului”, iar astăzi, la 4 Octomvrie s'a constituit aici la Mitropolie comitetul cel mare de conducere de peste toată arhidieceza.

Adunarea s'a ținut în sala de gimnastică a liceului de băieți, sub prezidenția Rev. Domn canonic *Dr. Ioan Collor* cu delegați numeroși din toate colțurile eparhiei blăjene. A fost o ședință plină de suflet și dătătoare de mari nădejdi. Cuvântul înaripat al Președintelui, salutarile cari i-s'au adus adunării de către Ilustritatea Sa *Dr. Ambroziu Chejanu*, în numele I. Prensf. Sale Mitropolitului Vasile, cel al Capitlului mitropolitan adus de Rev. Domn Prepozit *Iacob Popa*, al Bucureștenilor adus de d. *Prof. Iosif Frollo* și al comitetului local adus de d. *advocat Dr. Ioan Bianu*, au stârnit valuri de însuflețire în inimile celor de față pentru scopurile „Agrului”.

Purcându-se la alegerea noului comitet de conducere pe toată arhidieceza de Alba Iulia și Făgăraș, s'a votat cu toate glasurile următoarea listă:

Președinte: *Dr. Ioan Collor, canonic.*

Vicepreședinți: *Generalul Dr. Gh. Moga* din Sibiu și *Dr. Ioan Bianu, avocat Blaj.*

Secetar: *Dr. Augustin Popa, profesor de teologie, Blaj.*

Casier: *Laurean Puia, profesor în Blaj.*

Membrii: *Dr. Victor Fodor, medic în Aiud; Dr. Aron Suciu, avocat Brașov; Traian Popa, profesor Târgu-Mureș; Dr. Iosif Stoi-chiția, medic Sibiu; Dr. Alex. Ceușan, avocat Reghin; Dr. Camil Velican, avocat Alba Iulia; Dr. Grigorie German, avocat Alba Iulia; Dr. Ioan Pinteș, avocat Ludoșul de Mureș; Dr. Aurel Laslo, avocat Odorheiu și Al. Lupeanu, director Blaj.*

Censori: *E. Neamțu, director Aiud; Eugen Mera, director Alba Iulia; Victor Pop-Cerghi, farmacist Sfântu-Gheorghe, Dr. Petru Florian Târgu Mureș și Iuliu Maior, director Blaj.*

Ce s'a lucrat la Liga Națiunilor

La Geneva este nădejdea tuturor popoarelor — Înaintea desarmării Liga Națiunilor cere liniștea și bună înțelegere între popoare — Guvernele au fost invitate a opri de tot înarmările — Pregătiri pentru conferința desarmării generale — Încheiere

În ziua de 29 Septemvrie s'a încheiat a 12 Adunare a Ligii Națiunilor. Am promis cetitorilor noștri la deschiderea acestei adunări, că la sfârșitul ei nu vom pregeta a-le încunoștința faptele mai însemnate pe cari diplomații le-au înfăptuit în discuțiile dela Geneva. Trebuie s'o spunem dela început că străduințele depuse n'au rămas fără rezultat și că din contră această a 12-a adunare a făcut cu mult mai mult decât cele cari au trecut.

Liga Națiunilor nădejdea tuturor popoarelor

Scopul Ligii Națiunilor este de a strânge cât mai mult legăturile de pretenie dintre popoare, așa încât cu timpul să simtă fiecare popor, că vecinii săi îi sunt buni prieteni și că deci nu mai e de lipsă să stea la graniță cu arma în spate pentru apărarea țării de dușmani. Împretenindu-se popoarele între ele, nici unul nu mai are dușmani și nemaifiind dușmani nu mai e de lipsă tunul și baioneta. În felul acesta, prin împretenire sinceră și adevărată, popoarele ar putea trăi mai liniștite și mai ferice. Aceasta este dorința, pe care o spun foarte des conducătorii tuturor țărilor de când s'a încheat războiul mondial; și dacă ele nu se unesc mai repede în această împretenire, cauza este că fiecare se teme ca nu cumva să fie înșelat de celalalt. Liga Națiunilor are de scop chiar înlăturarea acestei frici de a nu fi înșelați. Mai ales în zilele acestea când viața este atât de grea și când țară după țară sunt lovite de sărăcia cumplită, Liga Națiunilor a știut să lucreze așa de bine încât țări până acum mari dușmane și-au dat ajutor și se pregătesc pentru întărirea preteniei. Ba încă alte țări cari nu erau membre în Sfatul dela Geneva, văzând multele binefaceri pe cari Liga Națiunilor le împarte membrilor săi, au cerut să fie primite și ele ca membre. Așa este bună oară Mexicul, o țară în partea sudică a Americii de Nord. Celelalte țări cari nu sunt membre au fost totuși lăsate să-și trimită câte o comisiune la Geneva, care să spună năcazurile țării lor, și să ia parte la discuția unor îndrumări pentru eșirea din sărăcia care ne stăpânește. În felul acesta, aproape nu există țară în lume care să fie cu gândul la Geneva și să nu nădăjduiască că de acolo va veni pacea, liniștea și buna înțelegere în viața oamenilor de pe întreg pământul.

Înaintarea desarmării, liniștirea și siguranța între popoare.

Fără doar și poate cel mai însemnat pas spre liniștea și pacea veșnică între popoare este desarmarea. Când nici o țară nu va mai avea arme și celelalte lucruri trebuincioase războiului, ea va căuta să se împace prin bună înțelegere cu cel care a supărat-o.

Liga Națiunilor știe acest lucru și de aceea a și lucrat mult pentru înduplecarea guvernelor la învoirea acestei desarmări generale. Dar, vorba românului, încetul cu încetul se face oțetul. Să ceri dintr'o dată conducătorilor de țări să nu mai țină nici o armă, este cam greu. Deaceia Liga Națiunilor a pregătit până acum numai sufleteste pe diferitele popoare. Abia numai în adunarea din toamna aceasta, s'au cerut anumite lucruri guvernelor în această privință. Dl *Dimitrie Ghica*, ministrul nostru de externe, a ținut un important discurs arătând că în ori ce caz înainte de desarmare trebuie ca toate țările să-și pună mâinile la o parte și se tindă a face pretenie cu toți vecinii. România, a declarat dsa, este gata să facă asemenea învoeli de bună pretenie cu toate țările învecinate. Cuvântarea dsale a fost foarte bine primită și cei mai mulți membri au aprobat-o, promițând că vor stăruii pe lângă guvernele lor să facă tot așa, cum România dorește să facă.

Guvernele au fost invitate să înceteze înarmările.

Fiindcă ședința desarmării este numai peste câteva luni, politicienii dela Geneva au gândit că ar fi frumos și bine dacă guvernele s'ar putea opri de pe acum încă de a mai face înarmări. Această părere a spus-o dl *Grandi* ministrul de externe al Italiei și ea a fost primită de toată adunarea. Ba încă dl *N. Titulescu* președintele adunării a propus ca să fie chemate anume la consfătuire în vederea acestui lucru și statele cari nu sunt membre ale Ligii Națiunilor. Lucru e ușor de înțeles că dacă se face desarmarea, trebuie s-o facă toate țările de pe pământ, fie ele membre sau nemembre ale Ligii Națiunilor. Având în vedere acest lucru, adunarea a admis propunerea dlui *N. Titulescu* și s'au și trimis telegrame mai multor guverne, postindu-le să-și trimită câte un reprezentant pentru discutarea acestei chestiuni. Invitațiuni de acestea au fost trimise: Uniunii Sovietelor, Statelor Unite, Turciei, Argentinei, Braziliei, Egiptului, Afganistanului, Oostariceii și Republicii Ecuador.

Chestiunea desarmării generale și felul cum o vede Franța.

Dl Briand, ministrul de externe al Franței, a ținut un mare discurs în adunarea Ligii Națiunilor din această toamnă. Dl Briand spune că este fericit și liniștit la suflet când constată că încrederea în Liga Națiunilor a crescut mereu în lume. Ea este de mare lipsă acum, când se apropie conferința desarmării. Scopul principal al consfătuirilor dela Geneva este de a face desarmarea. Dacă nu s'ar putea face aceasta, ar însemna că Liga Națiunilor a dat faliment în cel mai principal scop al ei. Franța, după cum declară dl Briand, — este pregătită sufletește pentru desarmarea totală. Ea a și început de pe acum reducerea numărului soldaților, precum și a înarmărilor. Franța va da deci un puternic sprijin pentru a se putea înfăptui desarmarea de mult așteptată. Ca încheiere vorbitorul îndeamnă pe toate țările să urmeze pilda Franței, care având încredere în Liga Națiunilor, va merge tot înainte spre asigurarea păcii și liniștii în lume.

Incheiere

După cum se vede deci din cele expuse, Liga Națiunilor a avut mult de lucru în această toamnă. Ea a și mijlocit câteva fapte bune, între cari trebuie numărată în primul rând pretenia dintre Franța și Germania. După cum a declarat însuși dl Briand, această pretenie nu s'ar fi făcut nici odată dacă n'ar fi existat Liga Națiunilor. În ce privește chestiunile vieții năcăjite de de acum, adunarea a hotărât ca Consiliul Ligii Națiunilor, care se adună mai des în ședință, să aibă putere de a ajuta îndată, ori cum s'ar putea, pe țările mai greu lovite de sărăcie.

Prin Geneva pacea vrea să vină pentru totdeauna pe pământ. Conducătorii statelor se năzuiesc spre primirea și adunarea păcii, dar pare că este ceva, un spirit rău, care din când în când turbură apa aproape limpezită prin sfătuirile dela Geneva. Totuși până acum se poate spune că Liga Națiunilor și-a făcut datoria. Vom vedea ce poate face în Februarie 1932 la conferința desarmării generale.

Dnii Laval și Briand la Berlin

După vizita pe care au făcut-o guvernului francez dnii Bruening și Curtius, încă în primăvară se aștepta, ca miniștrii francezi să facă de asemenea o vizită guvernului german. Această vizită s'a și făcut Duminecă 27 Septembrie. Dnii Laval prim-ministrul francez și Briand ministrul de externe au sosit în Berlin la ora 8 dimineața. În gară au fost întâmpinați de dl Bruening cancelar și dl Curtius ministru de externe al Germaniei și de o grozavă mulțime de popor. La coborirea din tren miniștrii francezi au fost întâmpinați de întreg poporul cu strigătele „trăiască pacea!”

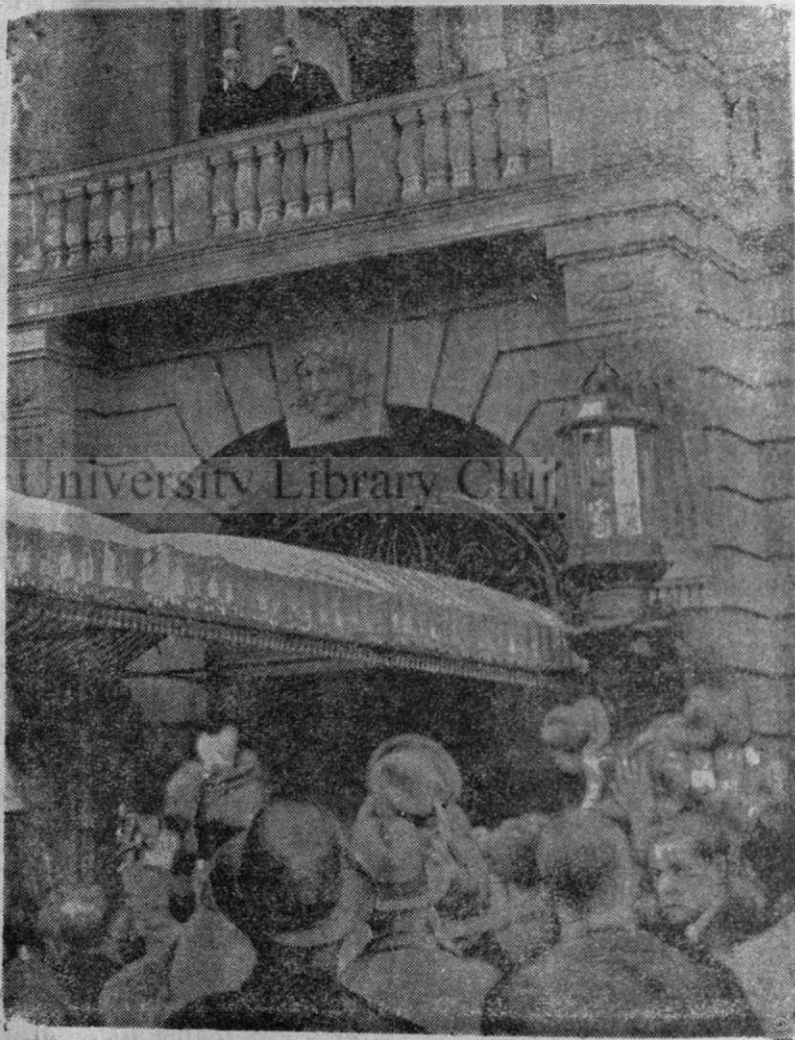
Dela gară miniștrii francezi au plecat la ambasada franceză, unde au primit pe francezii cari au avut ceva de spus și apoi au mers la cancelarul Bruening unde au luat dejunul. Interesant este cazul că îndată ce miniștrii francezi au sosit la hotel, mulțimea s'a și adunat sub ferestrele hotelului, stri-

Sosirea miniștrilor francezi la Berlin

Cel de al doilea din stânga dl Curtrus, apoi mai departe, tot din stânga spre dreapta, dnii Briand, Laval și Brüning; la dreapta, după Briand: dl Poncet.

Sosirea miniștrilor francezi la Berlin!

Dl Briand (la dreapta) pe balconul otelului Adlon, privind la mulțimea care „striga: „trăiască pacea“.

gând în continuu „trăiască pacea” și „hoch Briand” (trăiască Briand).

În aceeași zi la orele 4 după amiază s'au început discuțiunile între miniștrii celor două țări. Consfătuirea n'a ținut mult timp și nici n'a sfârșit prin o hotărâre mare, dar totuși ceea ce s'a stabilit este mult pe lângă ceea ce era până acum între Franța și Germania. Nici când cele două țări n'au fost în bună prietenie. Nu se pomenește de o vizită a miniștrilor francezi la Berlin nici în cele mai vechi timpuri. De acea poporul german, sătul și el de războai, cu drept cuvânt a putut striga „trăiască pacea”, căci această vizită de pretenie înseamnă un mare pas făcut în îndulcirea legăturilor dintre cele două țări.

În discuțiile lor miniștrii celor două țări au arătat aceeași dorință de fră-

țească înțelegere și ajutorare. S'a hotărât anume ca să se formeze un comitet franco-german, care să aibă ca slujbă studierea diferitelor chestiuni, pe baza cărora s'ar putea face o mai strânsă legătură între cele două țări. Comitetul va fi compus din câțiva diplomați și reprezentanții tuturor meseriilor și ocupațiilor din cele două țări. El va ține ședințe, când în Franța, când în Germania, după cum va fi trebuința. Marți dimineața la ora 9 miniștrii francezi au plecat din Berlin spre Paris. Ca și la primirea ei au fost însoțiți de o mare mulțime de popor, care striga „trăiască pacea”. Dacă toate țările vor lucra pentru împrenirea între popoare, cum au lucrat Franța și Germania, mai că această prietenie va trăi.

Conferința uniunii interparlamentare

De câțiva ani de zile s'a format o Uniune interparlamentară. Din această tovarășie fac parte reprezentanți ai tuturor parlamentelor din lume. Uniunea a ținut până acum 26 de conferențe. În luna aceasta se ține la București a 27-ea conferință. În acest scop s'a și pus la îndemână oaspeților veniți, localul în care se țin ședințele parlamentului României. Președinția adunării o are dl D. Pompeiu care este și președintele grupului parlamentarilor români. În primele zile discuțiunile au urmat în jurul chestiunilor de cărmuirea asociației, iar în zilele următoare s'au discutat lucruri cari interesează lumea întreagă. Intre aceste discuțiuni mai importante sunt: chestiunea agriculturii, regimul federal al Europei, chestiunea desarmării și altele. În toate discuțiile se găsesc cam aceleași forme și feluri de a vedea lucrurile ca și la Liga Națiunilor. Ba, încă deputații se cred cu mult mai bine dovediți decât domnii dela Geneva căci, zic ei, fiecare își poate aduna mai multe dovezi din țara lui. De aceea, după cum a spus și dl La Fontaine, belgian, „Uniunea interparlamentară” este sorțită a da ajutor Ligii Națiunilor. Mai mult s'a discutat despre desarmare care este pentru conducătorii lumii una dintre chestiunile zilei. Nu mai sunt patru luni și conferința desarmării se va ține la Geneva.

Oa să dea Ligii Națiunilor ajutor și în această privință, parlamentarii au hotărât să țină viitoarea consfătuire la Geneva. Interesant este faptul că deputatul francez d. Merlin, vorbind despre desarmare, a spus că ea este o copilărie. Nimeni nu se poate gândi la desarmarea totală și dacă totuși rămân arme, oamenii se vor folosi de ele.

Duminecă 4 Octomvrie parlamentarii congresiști au făcut o plimbare la Sinaia. O delegație s'a prezentat la M. Sa Regele, iar M. Sa i-a invitat la dejun. Din câte spun acești oaspeți distinși, sunt foarte mulțumiți de primirea ce li-s'a făcut precum și de atenția care li-se dă în România.

Vice-regele Indiei atacat cu bombe.

După cum se anunță din Londra, vice-regele Indiei a fost atacat cu bombe în palatul său. Vice-regele a scăpat teafăr, după cum se crede, dar mulți din oamenii săi dela palat au fost omorâți.

Adunare de doctori la Sănmărtin.

Duminecă în 4 Octomvrie s'a început la Dicioșănmărtin, în județul nostru, un congres al medicilor cari se ocupă cu vindecarea bolilor de nervi. S'au adunat mulți doctori vestiți din toată țara, sub prezidenția profesorului Dr. Parhon dela Iași. Doctorul Parhon, vestit și în streinătate, este de naștere din comuna Cetatea de baltă, deci un fiu al județului Târnava Mică. Congresul a ținut câteva zile. Medicii din județ au dat în cinstea congresiștilor o masă prietenească la restaurantul Carpați. În numele doctorilor din Târnava Mică a vorbit d. Dr. Alexandru Măcelar, prim-medec județean.

Amânarea deschiderii parlamentului. La 15 ale lunii Octomvrie trebuia să se deschidă parlamentul țării, dar în urma unui decret semnat de M. Sa Regele în 1 Octomvrie a acestui an, această deschidere se amână cu o lună. Parlamentul se va deschide deci numai la 15 Noemvrie, adică la jumătatea lunii viitoare.

Petrol românesc în America. Societatea americană „Sunny Service”, a vestit lumii americane că va pune în vânzare o mare cantitate de petrol românesc, care este dus adică din România. Până acum se svonise că americanii ar duce petrol din Rusia, ceea ce n'a prea plăcut țărilor europene vânzătoare de petrol și prin acest anunț societatea amintită a nimicit aceste svonuri. Petrolul va fi vândut mai lesne decât cel american și de aceea se crede că se va începe un nou războiu al prețurilor la petrol.

Nenorocirea dela o casă de bătrâni. La o casă de bătrâni din Alicante, s'a întâmplat o mare nenorocire, care a lovit pe 41 de bătrâni. Anume bătrânii mâncară nește sălămuri cari erau stricate și din cauza acesteia s'au înveninat. Nouă inși din cei 41 au murit, iar 32 sunt foarte greu îmbolnăviți.

Un groaznic omor în Sârbia. Un tânăr sârb din comuna Iasenova s'a însurat de curând cu o fată frumoasă. La puțină vreme tinărul căsătorit s'a dus să-și facă armata. Nașul său i-a trimis însă vorbă, că nevastica lui s'a ticăloșit și a lunecat spre o viață ușoratică. Bărbatul și-a cerut permis dela casarmă și a sosit acasă fără veste. Întâi a trecut pe la nașul său, să mai audă vești, apoi s'a dus la căminul său. Acolo a găsit un străin despre care nevasta spunea că e un lucrător cu care lucrase peste zi în vie. Bărbatul a crezut și s'a culcat. Ticăloasa de femeie a tăbărit însă asupra lui, dinpreună cu ibovnicul ei, și l-au hărtășit cu topoarele. Trupul ciopârțit bucățele l-au băgat într'o bute și pe deasupra au pus carnea unui porc ucis de ei după omor. A doua zi, nașul care știa de sosirea finu-său, a vestit pe jandarmi și aceștia au găsit butoiul cu cărnuri ascuns în pivniță. Printre coastele de porc s'au ivit și ciolanele nenorocitului bărbat. Ucigașii au fost turnați în lanțuri grele și duși la tribunal ca să-și ia pedeapsa pentru cumplita lor faptă.

Revoltă în Rusia sovietică. După cum se anunță din Odesa, o mare revoltă a izbucnit între muncitorii unui atelier de corăbii și între țăranii din ținutul Kremenciug. Muncitorii s'au revoltat pentru că n'aveau ce să mai mănă, deși lucrau, iar țăranii s'au revoltat contra faptului, că li-s'au luat bucatele. Conducătorii bolșevici au trimis detașamente întregi de armată, cari au dat foc tuturor satelor răscolite. Au bombardat toate așezările omenești iar oamenii erau urmăriți ca niște animale de pădure. Țăranii cari au putut scăpa din valul măcelului au fugit în lume, părăsindu-și tot avutul lor.

Mișcările războinice în răsărit continuă. Din răsăritul Asiei se vestește, că cerul este încă tot învăluit în roșeața războiului. Soldații chinezi încep să răspundă atacurilor Japonezilor. Aceștia la rândul lor nu sunt mai liniștiți. A fost atacat chiar ministrul de externe chinez. Din cauză că a fost rău rănit, el și-a dat demisia și a fost înlocuit. Chinezii pe de altă parte alcătuiți în bande de comitajii străbat Coreea și jefuesc poporul japonez de acolo. Din toate acestea se vede, că oamenii sunt departe de liniștea păcii.

Incurcătură din cauza scăderii lirei sterline. În ză în numărul trecut am arătat că din pricina scăderii lirei sterline se vor încurca vânzările și cumpărările dintre țări. Un caz s'a și întâmplat între comercianții francezi și cei români în ce privește vinderea bucatelor noastre. Comercianții români au făcut de mai înainte înțelegere cu cei francezi că vor trimite în Franța un număr de vagoane de grâu cu un anumit preț în lire sterline. Acum lirele sterline au scăzut în valoare, deci trebuie să se dea mai multe ca să facă atâta cât făceau mai înainte. Comercianții francezi vor să dea tot aceeași sumă cu care s'au întocmit dela început. Comercianții români au spus însă că în felul acesta nu mai trimitt bucate până nu se invoesc la alt preț.

O bancă din Cluj nu mai poate plăti. Banca „Transilvania” din Cluj, precum și toate sucursalele ei din țară, în ziua de 30 Sept. a închis obloanele, ne mai având bani

Bursa din Paris

Bursă se numște locul unde se adună banherii și cei ce fac schimb de banii spre a vorbi despre afacerile bănești, și spre a vinde ori a cumpăra acții de ale băncilor și alte hârtii de valoare. Cu prilejul marilor incurcături bănești din Anglia, toate bursele au fost pline de banheri, iar afară lumea se bătea să capete știri cât mai repezi. Chipul nostru arată bursa dela Paris. La perețele zidirii un funcționar scrie pe tablă căderea sau urcarea prețurilor, iar lumea așteaptă cu nerăbdare știrile cele mai noi. Interesant e, că în vremea aceasta de mare criză singur numai la bursa din Paris a fost liniște, și prețurile nu numai că nu au scăzut ci încă s'au urcat; la toate celelalte burse au fost căderi mari de prețuri i jale și amar.

să plătească celor ce-și cereau banii depuși. Conducătorii băncii au cerut tribunalului să li-se îngăduie o amânare a plătirii pentru un termen oarecare. Chestiunea stă așa că băncile nu pot scoate bani dela datorasi, iar cei cari au bani nu-i mai dau la bănci și acestea n'au de unde mai plăti.

Comuniștii au plănuț altă nenorocire în Ungaria. Nimeni n'a uitat încă de nenorocirea ce au făcut-o comuniștii în Ungaria, aruncând un tren întreg în aer. Inima lor însă n'a simțit nici o durere la chinurile celor răniți și la jalea celor rămași orfani. Deaceacea au și pregătit o altă nenorocire mai groaznică decât aceea. Norocul a fost însă că autoritațile au prins firul ei și au zădărnicit-o. S'au găsit anume 20 de bombe mari într'un vagon, pe care cineva le ducea nu se știe unde. Bombele seamănă cu cele cari au produs nenorocirea trecută.

657 kilometri pe oră cu avionul. Locotenentul aviator englez Stainforth a sburat mai zilele trecute 657 de kilometri pe oră. Cu această ispravă numitul aviator a trecut cea mai mare luțeală în sbor. Îndrăsneșul sburător se spune că nici nu s'a mirat de această ispravă. Luțeala cu care fuge motorul o arată o mașină specială. Când i-s'a spus sburătorului, cât arată mașina la luțeală, el nici nu s'a oprit din jocul de cărți pe care îl și începuse cu un prieten.

Țări cari urmează pe Anglia. După ce Anglia a spus lumii că nu-și mai răscumpără cu aur lira sa sterlină, — de hârtie — alte țări ca să nu iese păcălite din această afacere, au făcut și ele la fel. Astfel sunt: Suedia, Scandinavia și Danemarca.

Altă fabrică hoată. Am amintit adeseori despre fabrici cari au furat statul, sus-trăgându-se dela plata dărilor. Acum se vestește că și fabrica „Adesgo“ de ciorapi a făcut acelaș lucru. Ba mai mult, conducătorii acestei fabrici spuneau în lume că ciorapii sunt din străinătate, pe când ei se făceau în țară. Statul a pedepsit fabrica să plătească patruzeci și șapte de milioane lei.

Turburări de stradă în Canada. Nici cadadienii nu sunt feriți de valurile nemulțumirilor și îndemnurilor rele, cari îndeamnă în cele mai multe țări pe oameni la revoltă și scandal. În 30 Septembrie 600 de greviști, lucrători din mine, îndemnați de spioni bolșevici au încercat să manifesteze înaintea primăriei din orașul Estevan (America de Nord) Poliția a încercat să-l oprească împușcând în aer. Turburătorii nu s'au lăsat speriați. Poliția a fost silită să tragă în carne vie, omorând pe doi inși și răniți greu pe alții 20 de inși.

Cum se vând cărțile religioase alt undeva. Am mai spus nu de mult că la noi cărțile religioase nu trec nicăiri atât de bine ca în dieceza Lugojului, unde harnicul canonic Dr. Gheorghe Fireza le îmbie poporului credincios oridecâteori se țin misiuni sfinte. Peste tot la noi se citește foarte puțin, așa că nu se plătește să scoți dela tipar nici gazete nici cărți religioase. Nu așa într'alte țări, din apusul luminat, unde preoții, cantorii și crâșnicii se îngrijesc de răspândirea ziarelor și cărților catolice, cari se vând mai ales la porțile bisericilor. Astfel cetim mai nou, că la poarta bisericii catolice din Westminster în Londra s'au vândut în anul 1930, în Ianuarie 4.883 cărți, în Martie 7.175, în Mai 12.825, în Iulie 7.252, în Octombrie 6.442, în Decembrie 5.450, laolaltă în anul întreg 92.318, adică cu 18.814 mai multe decât în 1929. — La noi nu s'au vândut 92.218 de cărți religioase catolice, nici în 10 ani.

Alegerile în Iugoslavia. Într'un număr trecut al gazetei noastre am vestit pe cetitori despre faptul că regele Serbiei a introdus iarăș parlamentul în conducerea țării. Alegerile pentru formarea parlamentului vor avea loc în ziua de 8 Noembrie. Fiindcă acolo nu mai sunt partide ca la noi, ele trebuie să se înființeze acum. Cel care vrea să formeze un partid trebuie să facă o cerere pe care trebuie să o seamneze cel puțin o sută de persoane. Apoi un partid, ca să fie recunoscut, trebuie să aibă în fiecare ținut un comitet compus din șazeci de persoane. Cererea se înaintează ministerului de interne și numai după aprobarea acestuia partidul are dreptul să facă propagandă în alegeri.

Un hidroavion cade în Ocean. Un hidroavion — aeroplan și barcă — a plecat din Germania spre China. Fiind cuprins de vremuri, furtunoase hidroavionul a fost deborșit din sbor în Ocean. Valurile apei fiind mari și puternice, hidroavionul n'a putut lupta cu ele. După câteva ceasuri de plutire pe valurile mării un vapor a dat de avion și a salvat pe cei trei oameni cari se aflau pe mașină.

Președintele Hoover va fi reales? Se știe că în Statele-Unite președintele se alege pe timp de patru ani. În anul viitor ar urma să se facă iarăș alegere de președinte, deoarece dlui Hoover i-se împlinește sorocul. Dl Coolidge a declarat unei gazete că nu va candida la alegeri și că dsa este de părerea că lucrul cel mai bun ar fi, să se aleagă din nou dl Hoover, căci dsa a dat dovadă că se pricepe în deslegarea greutăților din zilele de azi.

Banca de Industrie și Comerț în faliment. Tribunalul din București, a judecat mai zilele trecute starea băncii de Industrie și Comerț, care cerea o îngăduire a plăților. Cercetându-se cu amănunțime starea băncii, tribunalul a declarat-o în stare de faliment. Băncile se răstoarnădeci una câte una și din răsturnările acestea se poate vedea câtă greutate are lipsa banului.

Ruși știu de nenorocirea din Ungaria. După știrile venite din Moscova, organizația bolșevică de turburare a lumii știe de nenorocirea din Ungaria și îi râdea inima de bucurie. Cominternul — așa se numește asociația care se ocupă cu distrugerea celorlalte țării — s'a bucurat de isprava de la Bia-Torbagy din Ungaria și a dat ordine aspre tuturor reprezentanților ei, din toate țările lumii ca să facă cât mai multe asemenea nenorociri. Și se mai spune anume ca să nu se teamă de poliție, căci până îi caută, ei se pot adăposti în instituțiunile sovietice exteritoriale. După

cum spun capii ticăloșilor din Moscova, s'ar putea produce asemenea omoruri mari, prin bombe și dinamite mai ales în Anglia, Germania și Austria.

Un nou sbor în stratosferă. Nea-stămpărul oamenilor se vede foarte bine din faptele lor îndrăsnețe. Foarte adeseori ei își pun viața în primejdie numai și numai să poată descoperi ceva nou. Ne amintim încă de sborul germanului Piccard, care s'a urcat până la 16 mii metri înălțime descoperind felul aerului de acolo care s'a constatat că este cu totul altfel de cum au crezut învățații de până acum. Acum, tot nemții se pregătesc să facă altă minune. Fabricile Junkers construiesc anume un avion cu totul nou față de cele de azi care va avea menirea să sboare în înălțimile cele mari în care s'a urcat Piccard. Noul avion va fi un adevărat smeu din poveste, care va sbură cu luțeală nemaipomenită până acum. Deoarece pe sus aerul nu mai este așa des ca lângă pământ, motorul singur prin anumite pompe va aduna aerul și-l va trimite înaintea elicei, ca să aivă în ce se învârti și în acelaș timp tot mașinile vor aduna aerul de care au lipsă aviatorii în camera lor. Sborul acesta care se va face va fi prima încercare de sbor în stratosferă și se crede că va începe de acum încolo o nouă viață în folosirea avioanelor.

Turburări în India. Din Indii se anunță că poporul iar este răsculat. Răscoala s'a făcut mai ales în orașul Srinagar, unde armata engleză a trebuit să tragă asupra poporului. Patru răsculași au fost omoriți și șase inși răniți. Mai mulți au fost răniți în partea autorităților, unde numărul se ridică până la 80 de inși. Indienii sunt însetați după libertate și se pare că ei nu vor fi liniștiți și împăcați până nu vor fi lăsați să stăpânească ei în țara lor.

† Vasile Saltech, preot gr. cat. în pensune, v. protopop on., a repausat în Domnul în ziua de 30 Septembrie 1931, la orele 9 a. m., împărtășit fiind cu sf. taine, în anul al 86-lea al vieții, al 57-lea al preoției și într'antătelea an al văduviei.

Rămășițele pământești au fost așezate spre vecinică odihnă la 2 Octombrie în cripta familiară din Bărdești.

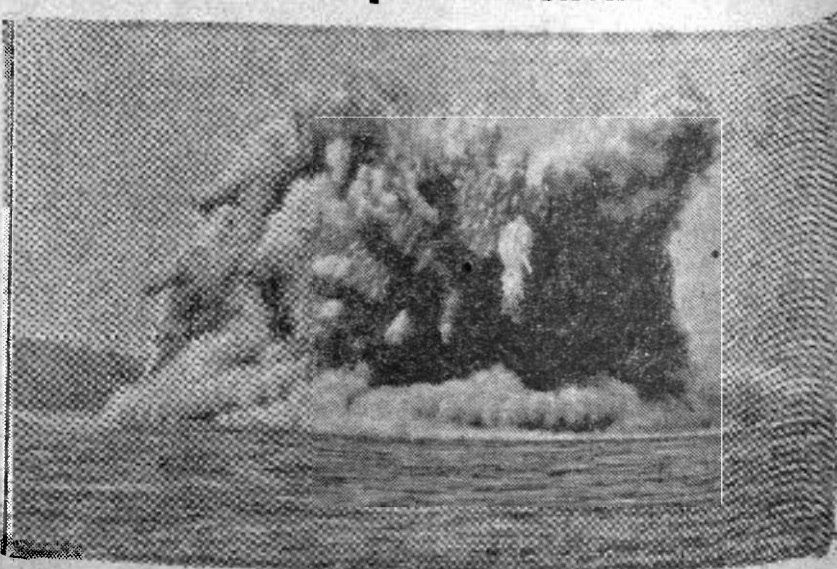
În veci pomenirea lui!

Grâu ca plată pentru cununie.

Un ofițer al stării civile, văzând că în lunie căsătoriile au scăzut foarte tare, fiindcă oamenii nu mai au bani se plătească pentru cununie, a început să iee în loc de bani grâu și anume pentru fiecare cununie câte 54 kilograme grâu, cea ce este egal cu 84 lei, taxa unei cununii.

Foc din măruntaele pământului

De câtăva vreme vulcanul (munte aruncător de foc) Cracatau a început din nou să arunce din greu foc din măruntaele pământului. Cum muntele se află tocmai pe țărmul mării (oceanul Indic) în India, focul se vede dela mari depărtări, de pe mare. Acest munte este mult mai primejdios decât Vezuviul sau Etna din Italia și, de o vreme încoace, nu vrea nici cum să se liniștească. Locuitorii din jur se tem, nu cumva să înceapă a lucra din nou ca în anul 1883, când a pustit două din trei părți a pământului din jur.

Măreața demonstrație a regimentului de gardă Mihai Viteazul

Duminecă, în 28 Septemvrie, a fost pentru cei din București o adevărată zi de înălțare sufletească. Cele petrecute acolo s'au trimis prin gazete în toate părțile țării și au făcut să svăcnească toate sufletele românești. Dăm și noi pe scurt cele întâmplate.

Regimentul de gardă Mihai Viteazul a făcut în aceea zi un fel de examen, o arătare despre ceea ce știu să facă acești soldați în cele ale războiului precum și în cele ale gimnasticii. De față au fost dl prim-ministru N. Iorga, general Ștefănescu-Amza ministrul armatei, alți miniștri și multă lume din oraș. La ora 3 și un sfert a sosit și M. Sa Regele însoțit de Marele Voevod Mihai și de principele Frederich de Hohenzollern. M. Sa a fost întâmpinat la sosire de miniștrii și generalii cari erau acolo și condus la tribuna regală.

Serbarea a început cu defilarea celor 300 de gimnastici ai regimentului, cari au făcut multe mișcări gimnastice. După terminarea exercițiilor de gimnastică aceiași soldați au intrat în fuga mare pe locul exercițiilor și la simple fluerături s'au așezat fiecare la un loc și apoi s'au culcat la pământ, formând din trupurile lor o mare cifră regală; adică două litere C încrucișate și deasupra lor coroana regală. Soldații au rămas așa nemișcați câteva minute în care timp muzica a cântat imnul regal, iar cele câteva mii de persoane au aplaudat cu cuvinte calde și pline de respect. După alte puncte mai mărunte a urmat apoi ceva care a pus pe spaimă pe toți cei de față. S'a făcut anume un fel de războiu în toată firea. Dintr'odată vederile privitorilor a fost acoperită de un nour alb și des care avea slujba de a acoperi vreo câteva tancuri ce veneau să caute — chipurile — pe dușman. Un aeroplan care sbura pe sus și făcea semnele de lipsă în războiu. La un timp încep și tunurile și mitralierele.

Printre fumul gros de gaze și sub bubuiturile de tun, un pluton din regiment pleacă să dea atacul. Mișcările acestui pluton atât în ea privește rezezierea cât și siguranța, au pus în mirare pe cei cari priveau și cari au observat îndată că nu e vorba chiar de un războiu ci numai de o probă.

După proba de războiu au avut loc exerciții cu arma cari au fost executate așa de bine încât privitorii au fost cuprinși de mirare. Iar ca un ultim punct din program soldații au cântat imnul regal.

Din toate punctele programului s'a putut vedea și acum că românul și ca soldat este în stare să facă cele mai minunate lucruri dacă are un comandant destoinic și priceput. M. Sa Regele a văzut din nou vitejia soldaților săi și dragostea mare a acestora pentru apărarea tronului și a țării. Toate pregătirile sa'u făcut sub conducerea dlui colonel Paul Teodorescu.

Podgorenii trebuie să declare cantitatea de vin ce au

În înțelesul articolelor 68 și 69 din legea pentru desfacerea băuturilor spirtoase, toți cultivatorii de vii, sunt datori ca în fiecare an, după cules, să declare:

1. Cât pământ au, cu vii cari rodesc. Dacă via e ținută în arândă, încă trebuie să se facă declarație.
  2. Ce număr de vițe au în acel pământ.
  3. Cât vin au stors în acel an și ce cantitate de vin le-a mai rămas din anul trecut.
- Cât must au vândut sau au cumpărat.
- Termenul de declarare e până la 1 Noemvrie 1931.

Prețul cerealelor

Cantitatea de grâu, în anul acesta este cu 1.950.000 vagoane mai mare ca și în anul trecut. Din cauza aceasta prețul grâului a scăzut.

În ce privește porumbul, încă nu se știe cu siguranță ce cantitate va fi. Să nădăjduiește totuși, că va fi mai mare decât în anul trecut, mai ales în Statele Unite și în țările de pe lângă Dunăre. În celelalte țări însă recolta de porumb este cu mult mai mică ca și în anii trecuți.

La noi, se nădăjduiește, că va fi o recoaltă foarte bună de porumb. Din cauza aceasta vor fi greutăți mari la vânzare.

Prețurile mici ale porumbului au schimbat în câțva și prețul orzului.

Prețul cerealelor în țară

Prețurile se înțeleg în lei pe suta de kgr.

La **Brăila**: grâu calit. I 278 lei, calit. II 261 lei și calit. III 210 lei, secară 192 lei, orz 189 lei, ovăs 206 lei, porumb 180 lei, meu 183 lei, fasole 297 lei, mazăre 333 lei.

La **Galați**: grâu calit. I 263 lei, calit. II 261 lei, calit. III 180 lei, secară 172 lei, orz, 173 lei, ovăs 220 lei, porumb 168 lei, fasole 269 lei.

La **Constanța**: grâu calit. I 300 lei, calit. II 265 lei, orz 203 lei, ovăs 180 lei, porumb 157 lei, meu 210 lei, fasole 325 lei.

La **Bazargic**: grâu calit. I 193 lei, calit. II 170 lei și calit. III 150 lei, secară 165 lei, orz 161 lei, ovăs 215 lei, porumb 125 lei, meu 150 lei, fasole 260 lei, mazăre 350 lei.

La **Bălți**: grâu calit. I 216 lei, calit. II 170 lei, secară 125 lei, orz 136 lei, ovăs 225 lei, porumb 159 lei, fasole 220 lei.

La **Timișoara**: grâu calit. I 265 lei, calit. II 230 lei, calit. III 150 lei, secară 220 lei, ovăs 255 lei, porumb 259 lei, fasole 220 lei.

La **Târgu-Mureș**: grâu 245 lei, orz 215 lei, porumb 245 lei, fasole 205 lei, mazăre 655 lei.

Prețul cerealelor în străinătate

La **Chicago**: grâu 301 lei, secară 248 lei, ovăs 266 lei, porumb 293 lei.

La **Winnipeg**: grâu 325 lei, secară 215 lei, orz 234 lei, ovăs 316 lei.

La **Buenos-Aires**: grâu 255 lei, ovăs 234 lei, porumb 179 lei.

La **Liverpool**: grâu 320 lei, porumb 230 lei.

La **Hamburg**: grâu 328 lei, secară 286 lei, orz 276 lei, porumb 279 lei.

La **Paris** (cu taxe): grâu 1107 lei, ovăs 577 lei, porumb 273 lei.

Prețul oleioaselor

Prețul se înțelege pentru 100 kilograme.

Floarea soarelui: la Brăila 235 Lei
la Galați 228 "
la Bălți 185 "

In: la Bazargic 220 "

" la Bălți 445 "

Rapiță: la Galați 225 "

la Constanța 370 "

la Bazargic 303 "

la Târgu-Mureș 190 "

Vânzarea lânii

Crescătorii de oi, cari au lână multă, pot s'o vândă prin Uniunea centrală a Sindicatelor agricole, care e la București în Bulevardul I. C. Brătianu Nr. 5.

Lâna ce se poate vinde, trebuie să fie de pe oi țigăi. Oile să fie sănătoase și în vârstă de cel puțin 14 luni. Lâna să fie curată, uscată, bine scuturată, aleasă și să nu conțină nici un corp străin. Nu se primește la vânzare lână țigăie amestecată cu lână merinos, țurcană stogoșă, sau lână tunsă de pe oi bolnave sau moarte. Lâna să n'aibă miță, baligă, codină, scăieți sau altele.

Lâna se împachetează în saci, cari sunt ai vânzătorului. Dela fabrica unde se vinde lână, sacii vor fi re'apolați vânzătorului.

Cheltuielile de transport până la fabrică, cad în sarcina cumpărătorului.

Prețul lânii va fi: 58 lei kilogramul de lână țigăie albă, 40 lei kilogramul de lână țigăie neagră. Lâna spancă albă se plătește cu 38 lei kilogramul.

Plata se face, după ce fabrica primește lână, de către Uniunea centrală a Sindicatelor agricole.

P. Vasile, Jud. Hunedoara. De atâtea ori am mai spus-o că nu publicăm nici un fel de scrisoare dacă nu știm cine a scris-o, pentru că noi răspundem, în fața lui Dumnezeu și a legii, de orice este tipărit în gazetă. Spune-ne cine ești, cum te cheamă, ce ești, de unde ești, abonat ești la noi ori ba, și atunci publicăm, pe răspunderea DTale, cele trimise, altfel însă nu, că nu voim nici să înfundăm temnița nici să plătim gloabă în bani pentru cele scrise de cutare om necunoscut, care vrea să-și vadă tipărită scrisoarea, de răspundere însă fugă.

Diul Nic. Muntean, Cârța Oltului.

Rugarea trimisă am predat-o la destinație, tocmai în mâinile celui ce ai dorit. Că ce rezultat va avea, se va vedea, suntem siguri însă că se va face tot ceea ce este omenești posibil. În ce privește vorbirea ținută la congresul cantorilor, ar fi mai bine să se publice în revista cantorilor. Propunerile pe cari le-ai făcut în ce privește presa bună, le iscălim și noi, și publicăm cu drag propunerile D-Tale, întrucât le scrii anume pentru gazeta noastră, de așa, că aceste idei să le discute în gazetă cât mai mulți.

Redactor: IULIU MAIOR.

Ori și cine primește

pe deplin satisfăcut și ajunge cu siguranță succes bun, dacă acum toamna comandă trebuința la cepă de zambile, lălele și alte cepe de flori olandeze, mai de parte semințe de legume, flori și economice, trandafiri altoși în soiuri mondiale, rădăcini de căpșune etc. de la firma ARPAD MÜHLE, furnizor al curții regale, cultura și comerț de semințe, grădinărie, în TIMIȘOARA III/av. (Fondat 1875). Preț curent în românește la cerere gratuit și francat. 3-4

IGRASIA

În orice stare s'ar găsi singur, sigur și rapid numai cu preparatul

BUER

se scoate definitiv. O cutie de 3 Kg. ajunge pentru 8 m. p. Fiecare cutie are modul de întrebuințare. Se află de vânzare la firma

NYERGEȘ și MOLDOVAN, BLAJ

(3) 1-3

Nr. G. 3392—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 4951—928 a judecătoriei mixte Blaj, în favorul următorului Biserica ev. lutherană din Valea Lungă reprezentat prin Dr. Binder Rudolf avocat în Mediaș pentru încasarea creanței de lei 2760 cap. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 13 Octombrie 1931 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Mănărade unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: vite, car, șopru și coteț în valoare de lei 10500.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Septembrie 1931.

GHEORGHE OANEȘ
portărel delegat

(12) 1—1

Nr. G. 3201—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2461—931 a judecătoriei mixte Mediaș în favorul următorului firma Filip Critron din Mediaș reprezentat prin Dr. Binder Rudolf avocat în Mediaș pentru încasarea creanței de lei 10359 cap. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 12 Octombrie 1931 orele 4 și 5 p. m. la fața locului în comuna Șoroștin unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: cai și trăsură în valoare de lei 20000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Septembrie 1931.

GHEORGHE OANEȘ
portărel delegat

(11) 1—1

Nr. G. 3091—1829.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 1822—1931 a judecătoriei mixte Blaj, în favorul următorului I. G. Csörgő din Mediaș reprezentat prin Dr. Hans Hedrich avocat în Mediaș pentru încasarea creanței de lei 5000 cap. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 19 Octombrie 1931 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Proștea mare unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: mașină de cusut, căruță, presă de lemn, butoaie, mașină de semănat porumb, coteț și plug de săpat porumb în valoare de 20400.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 1931.

GHEORGHE OANEȘ
portărel delegat

(4) 1—1

Nr. G. 6699—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 6699—1929 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul Dr. Hans Hendrich pentru încasarea creanței de lei 1000 cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Oct. 1931 ora 5 la locuința următorului în comuna Proștea Mare, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: vaca „zimenthal“ în valoare de 5000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Sept. 1931.

(18) 1—1

Portărel: GH. OANEȘ.

Nr. G. 3089—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3089—1929 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul Cassa Gen. de Economii din Sibiu repr. prin: Dr. Hans Hedrich avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de lei 15000 cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Oct. 1931 ora 4 la locuința următorului în comuna Chesler, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: mașină de cusut, căruț, plug, Grapș, perini, covoare, coteț și masă în valoare de 22100 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Septembrie 1931.

(19) 1—1

Portărel: GH. OANEȘ

Nr. G. 6758—1929

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 3390—1929 a judecătoriei Mixte Blaj în favorul următorului Bis. ev. Lutherană reprezentat prin avocatul Dr. Binder Rudolf avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de 2000 Lei cap. și acc. și cari s'au prețuit în 18200 Lei se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Oct. 1931 orele 4 la fața locului în comuna Valea Lungă unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: coteț, fân, coșer, cucuruz, coș și vaci.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Septembrie 1931.

(9) 1—1

GH. OANEȘ,
portărel delegat.

Nr. G. 3202—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 3202—930 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul Fiedrik Gaspari repr. prin: Dr. Binder Rudolf avocat dom. în Mediaș, pentru încasarea creanței de 1500 cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Octombrie 1931 ora 5 d. m. la locuința următorului în comuna Șoroștin unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: porci, car, coșer, șură și oi în valoare de 11.000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj la 22 Sept 1931.

(9) 1—1

GH. OANEȘ portărel

Nr. G. 3203—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 3203—930 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul Fiedrich Gaspari repr. prin: Dr. Binder Rudolf avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de 2000 cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Oct. 1931 ora 4 la locuința următorului în comuna Șoroștin unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: șură hambar, porci și coșer în valoare de 12000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj la 22 Sept. 1931.

(10) 1—1

GH. OANEȘ, portărel

Nr. G. 6039—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 6039—930 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul repr. prin: Dr. Binder Rudolf avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de 201 cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Oct. 1931 ora 4 la locuința următorului în comuna Proștea Mare unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: șopru așezat pe piatră coperit cu țigă în valoare de 5000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj la 22 Sept. 1931.

(16) 1—1

GH. OANEȘ, portărel.

Nr. G. 6748—1929

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel delegat prin această publică, că în baza deciziei Nr. 6108—1929 a judecătoriei Mixte Blaj, în favorul următorului Fiedrik Gaspari reprezentat prin Dr. Rudolf Binder avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de 7978 Lei cap. și acc. și cari sau prețuit în 44.400 Lei se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Oct. 1931 orele 6 la fața locului în comuna Șoroștin unde se vor vinde prin licitație publică judiciară, șură, vite, cucuruz în sumă de lei 44.400.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Sept. 1931.

GHEORGHE OANEȘ
Portărel delegat

Nr. G. 1942—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel delegat prin această publică, că în baza deciziei Nr. 5428—1929 a judecătoriei Mixte Blaj, în favorul următorului Ștefan Derghele reprezentat prin Dr. Binder Rudolf avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de 294 lei cap. și acc. și cari sau prețuit în 6000 Lei se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Oct. 1931 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Proștea Mare unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: mobile de casă, mașină de cusut, șopru și butoaie.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Sept. 1931.

GHEORGHE OANEȘ
portărel delegat

Nr. G. 3204—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel delegat prin această publică, că în baza deciziei Nr. 1815—1930 a judecătoriei Mixte Blaj, în favorul următorului Susana Weher reprezentat prin Dr. Rudolf Binder avocat dom. în Mediaș pentru încasarea creanței de 2248 Lei cap. și acc. și cari sau prețuit în 20000 Lei se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Oct. 1931 orele 6 la fața locului în comuna Proștea mare unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: doi boi.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 22 Sept. 1931.

GHEORGHE OANEȘ
portărel delegat.